

Sygnatura akt III AUz 109/18

POSTANOWIENIE

Dnia 21 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: del. SSO Renata Pohl /spr./

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy E. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

na skutek zażalenia E. W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 28 marca 2018 r. sygn. akt IV U 356/18

postanawia:

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu

w Z. do ponownego rozpoznania.

	del. SSO Renata Pohl	
--	----------------------	--

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 28 marca 2018 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił wniosek E. W. o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, że wniosek ten wynikał z faktu sporządzenia przez ustanowionego dla E. W. pełnomocnika z urzędu opinii o braku podstaw faktycznych i prawnych do złożenia skargi o wznowienie postępowania, w sprawie o przyznanie skarżącej renty rodzinnej po zmarłym W. W.. Zdaniem Sądu I instancji nie jest to przesłanka wyznaczenia nowego pełnomocnika w myśl art. 117 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła E. W.. W uzasadnieniu zażalenia skarżąca podniosła argumenty odnoszące się do spełnienia przez nią warunków do przyznania renty rodzinnej oraz opisała swoją sytuację zdrowotną i finansową.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie skutkowało uchyleniem zaskarżonego postanowienia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

Zaskarżone postanowienie zapadło w sprawie ze skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z 20 października 2015 r. sygn. akt IV U 952/15 odmawiającej przyznania skarżącej renty rodzinnej po zmarłym mężu. Skarga ta złożona została osobiście przez skarżącą, która była w sprawie sygn. akt IV U 952/15 reprezentowana przez fachowego pełnomocnika będącego adwokatem. Tenże pełnomocnik, pismem z 5 marca 2018 r. będącym odpowiedzią na zobowiązanie sądu, wyraził stanowisko o braku podstaw faktycznych i prawnych do złożenia skargi o wznowienie postępowania. Ponadto w piśmie tym pełnomocnik wniósł o rozważenie przez sąd wystąpienia do (...) w Z. o wyznaczenie dla odwołującej pełnomocnika w osobie innego adwokata. Z pisma tego wynika również, że pełnomocnik złożył do akt wniosek o zwolnienie z obowiązków w sprawie tak, aby wykluczyć ewentualny zarzut wobec pełnomocnika o działaniu na szkodę klienta. Takiego wniosku w aktach sprawy brak. W reakcji na to pismo (doręczone przez pełnomocnika również odwołującej), skarżąca złożyła pismem z 8 marca 2018 r. wniosek o „wyznaczenie do sprawy innego pełnomocnika z urzędu lub rozpatrzenie skargi bez udziału pełnomocnika”. Sąd potraktował ten wniosek jako wniosek o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu i w podstawie prawnej jego rozpoznania wskazał art. 117 § 1, 2 i 5 k.p.c. lakonicznie stwierdzając, że przesłanką wyznaczenia nowego pełnomocnika nie jest sporządzenie przez tegoż pełnomocnika opinii o braku podstaw do złożenia skargi o wznowienie postępowania.

Sąd Apelacyjny zauważa, że przywołany przez Sąd I instancji art. 117 § 1, 2 i 5 k.p.c. stanowią, że strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, zaś osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny, a Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Uregulowanie to dotyczy rozpoznania wniosku strony o przyznanie adwokata lub radcy prawnego i nie znajduje zastosowania w sprawie, ponieważ skarżącej został już przydzielony adwokat z urzędu.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że wniosek odwołującej z 8 marca 2018 r. jest niejednoznaczny. Nie wiadomo, czy skarżąca wnosi o zmianę osoby pełnomocnika z urzędu, w związku ze złożonym przez tego pełnomocnika oświadczeniem w piśmie z 5 marca 2018 r. o zwolnienie zastępowania skarżącej w procesie, co nie powoduje wygaśnięcia umocowania tego pełnomocnika i stanowi wniosek, który podlega rozpoznaniu przez właściwy organ samorządu adwokackiego lub radcowskiego. Sąd wówczas jest zobowiązany do wystąpienia do organu samorządu adwokackiego o wyznaczenie nowego pełnomocnika (art. 118 § 3 k.p.c.). Czy też skarżąca w istocie wypowiada pełnomocnictwo adwokatowi ustanowionemu dla niej przez Sąd wyrażając w ten sposób wolę osobistego działania w postępowaniu. Strona, dla której ustanowiono adwokata z urzędu może, stosownie do art. 94 § 1 k.p.c. w zw. z art. 118 § 1 k.p.c., wypowiedzieć temu adwokatowi pełnomocnictwo procesowe (p. postanowienie SN z 3.06.1976 r., III CRN 64/76, OSNC 1977, nr 1, poz. 14). Sąd wówczas zwalnia adwokata z obowiązku zastępowania strony w procesie. Oświadczenie skarżącej o wypowiedzeniu pełnomocnictwa wyklucza zamiar zmiany pełnomocnika z urzędu i zwalnia Sąd z obowiązku zwracania się do samorządu adwokatów o wyznaczenie innego pełnomocnika.

W tej sytuacji prawidłowe rozpoznanie wniosku skarżącej zawartego w piśmie z 8 marca 2008 r. wymaga jego sprecyzowania i ustalenia rzeczywistej woli odwołującej. W obydwu tych sytuacja podstawa prawna decyzji, jakie sąd winien podjąć jest odmienna.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji wezwie odwołującą do sprecyzowania wniosku z 8 marca 2018 r., a następnie podejmie stosowne decyzje procesowe.

Kierując się powyższymi względami, na podstawie art. 386 § 4 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny zaskarżone postanowienie uchylił i przekazał sprawę Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

del. SSO Renata Pohl